Time: 2 hrs. 30 min Marks75

INSTRUCTIONS:

- a) All questions are compulsory.
- b) All questions carry equal marks.
- 1. Write an essay on salient features of Indian Constitution.

- 1. Comment on the Amendments on the following 4 issues: a] Defection b] Education c] Reservation d] Local self Government.
- 2. Enumerate any six fundamental duties and write a detailed note on the non-justiciable nature of fundamental duties.

- 2. Write the meaning of Preamble. How does the Preamble describe the nature of Indian State?
- 3. What are parliamentary devices in Indian Polity which allow executive to be controlled?

- 3. Write an essay on the Prime minister and his council of Ministers.
- 4. Explain Administrative relations between Centre and States in India.

- 4. The current demands for smaller states are not based on linguistic issues. Explain this statement with appropriate examples.
- 5. Write Short Notes on any Three from the following:
 - a] Law making procedure Money Bill.
 - b] Speakers Role.
 - c] Right to Property.
 - d] Directive Principles of state Policy.
 - e] Legislative Relations Centre & State.

वेळ :- २ १/२ तास

मार्क :- ७५

सूचना :- १) सर्व प्रश्न अनिवार्य

२) सर्व प्रश्नांस समान गुण आहेत.

प्र.९ भारतीय राज्य घटनेच्या ठळक मुद्यांवर निबंध लिहा.

किंवा

प्र.१ पुढील चार प्रश्नांवरील घटनादुरुस्तींवर भाष्य करा.

अ) दलबदल ब) शिक्षण क) राखीव जागा ड) स्थानिक स्वराज्य संस्था

प्र.२ कोणत्याही सहा मूलभूत कर्तव्यांची यादी द्या व मूलभूत कर्तव्यांच्या न्यायालयीन संरक्षणास अपात्र स्वरूपा बाबत तपशीलवार टिप्पणी लिहा.

किंवा

प्र.२ सरनामा म्हणजे काय ते स्पष्ट करा. सरनाम्यात सांगितलेले भारतीय राज्याचे स्वरुप स्पष्ट करा.

प्र.३ कार्यकारी मंडळावर संससदेचा ताबा प्रस्थापित करण्यास सहाय्यक सांसदीय यंत्रणा कोणत्या आहेत?

किंवा

प्र.३ पंतप्रधान व मंत्रीमंडळावर निबंध लिहा.

प्र.४ भारतातील केंद्र व राज्यसरकार यामधील प्रशासकीय संबंध स्पष्ट करा.

किंवा

प्र.४ सद्यकालीन लहान राज्यांची मागणी भाषिकतेवर आधारित नाही? वरील विधान सोदाहरण स्पष्ट करा.

प्र.५ पुढील पैकी कोणत्याही तीन टीपा लिहा.

- १) अर्थ विधेयक विधी निर्माण प्रक्रिया
- २) सभापतीची भूमिका
- ३) मालमत्तेचा हक्क
- ४) राज्याची मार्गदर्शक तत्वे
- ५) केंद्र व राज्य कायदेविषयक संबंध